

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 CSENGER ORSOLYA:
A DŰLŐK
- 3 PINTES GÁBOR:
MI JÖHET MÉG...
AVAGY MIT ÉRTÜNK/ÉRTHETÜNK
MINDABBÓL, AMI KÖRÜLÖTTÜNK
ZAJLIK?
- 4 BRUTOVSZKY GABRIELLA:
NEMCSAK HOLLYWOODBAN
VANNAK HŐSÖK...
BESZÉLGÉTES BENYOVSZKY
MÁNYA ÁGNESSEL
- 6 ZAHA ENIKŐ - NAGY ANDREA:
PROJEKTALAPÚ TANTÁRGYKÖZI
OKTATÁS
- 7 BRUTOVSZKY GABRIELLA:
A BIOLÓGUS KUTATÓCSOPORT
PROJEKTMUNKÁJA
- 9 HORTOBÁGYINÉ KARD ESZTER:
A MIÉRNÖK KUTATÓCSOPORT
PROJEKTMUNKÁJA
- 10 ZAHA ENIKŐ:
A FIZIKUS ÉS KÉMIKUS
KUTATÓCSOPORT
PROJEKTMUNKÁJA
- 12 NAGY ANDREA:
EGY RENDHAGYÓ ANGOLÓRA
- 13 BÓNA FRIDERIKA:
VADKÖZÖTTI FILMFELKELTE
- 17 BALOGH KINGA:
MIT TEHETÜNK A GYEREKEK
GÖRNYEDŐ TESTTARTÁSA
ELLEN?
- 20 G. GÓDÉNY ANDREA:
AMIRŐL NEM LEHET BESZÉLNI,
ARRÓL HALLGATNI KELL?
- 24 TÓTH TAR ÉVA:
A LEVEGŐSZENNYEZÉS
VESZÉLYEINEK BEMUTATÁSA
TERMÉSZETTUDOMÁNYOS
KÍSÉRLETEK SEGÍTSÉGÉVEL
- 27 SCHEURING ISTVÁN:
A KLÍMAVÁLSÁG KEZELÉSE:
MINDENKIRE SZÜKSÉG VANI!
- 30 CSICSAY ALAJOS:
SZEMÉLYES TAPASZTALATAIM
A KÓROKOZÓKRÓL
- 33 RECZAI LILLA:
MEGTARTOTTÁK A XXII. VÁMBÉRY
NAPOKAT DUNASZERDAHELYEN
- 34 CZIBOR ANGELIKA:
TUDÓSÍTÁS A XXVI. KOMÁROMI
PEDAGÓGIAI NAPOKRÓL
- 36 ISKOLAHÍREK

PINTES GÁBOR

MI JÖHET MÉG...

AVAGY MIT ÉRTÜNK/ÉRTHETÜNK MINDABBÓL,
AMI KÖRÜLÖTTÜNK ZAJLIK?

Gondolkodóba esem, hogy amilyen „21. századi boldog békeidőknek” vagy inkább vihar előtti csendnek nevezsem azt a pár évet, évtizedet, melyek a kilencvenes évek végétől egészen 2020 tavaszáig tartottak. A rendszerváltás/változás kaotikus évtizede után úgy tűnt, hogy mindennapi életünk egy olyan pályát ír le, amely fokozatos és folyamatos fejlődésnek értelmezhető. Még akkor is, ha a kezdeti illúziók többsége ekkorra már szertefoszlott, és józan ésszel és racionális számítással világossá vált, hogy a kelet és a közép az nem nyugat, a közép-keleti nyugdíj fényévekre van a svájci nyugdíjtól – akárhány pillérből csordogál az majd. Végbementek az integrációs folyamatok, nyíltak a határok. Legtöbbször dönthettek is arról, hogy mit kezdjenek mindezzel. A kitágult és globális jellegű öltő világ egyszersmind be is szűkült azzal, hogy világunk nagy része úm. világaluvá vált, melyben látszatra eltűntek a távolságok, a titkok és a tabuk, elmosódásnak indultak a különbségek. Azt, hogy mindez jó-e vagy sem, talán nem is itt kell oldanunk és megoldanunk. Ez a „világaluvásodás” viszont felszínre hozott olyan energiákat, melyeknek töltése nem mindig nevezhető pozitívnak. Voltak bizonyos előjelek, mint pl. a 2008-ban elkezdődő világválság, mely nem egyértelműen nevezhető csupán gazdasági válságnak. Mire úgy-ahogy kikécmeregtünk a válságból, a mindennapi életünkbe tnyerelt bele a világválság 2020 tavaszán. Járványok voltak és valószínűleg lesznek is még. Ám saját bőrön (fejben, tudón...) megtapasztalni mégis csak más, mint történelemkönyvből olvasni róla. Sokat és sok mindenképp veszítettünk el a világválság miatt és által. Kissé paradox módon próbáltuk keresni benne a pozitívumot is. S láss csodát, még találtunk is. Viszont a több mint két éve tartó sajátos állapot (melynek megvan a maga dinamikája is) felszínre hozott megannyi arroganciát, kételyt, bizalmatlanságot, hiteltelenséget, csüggedtséget, türelmetlenséget és „kivagyiságot” is. Meglepő módon leginkább azok körében, akiknek nem kellett drámai módon meg- és átélniük igazán kritikus helyzeteket. Vagy éppen ezért? Már-már lecsengeni látszott a pandémia, erre pár kilométerrel az országhatárunktól háború tört ki. A 40+-os generáció emlékezhet még a délszláv háborús konfliktusra, a mostani azonban valahogy másnak tűnik. Talán azért, mert az egyik fél egy (atom) nagyhatalom, és az ember képes eljátszozni különféle forgatókönyvekkel... A pandémás helyzethez hasonlóan itt sem szándékozom okokról és lehetséges vég-

kifejletekről elmélkedni. Mindössze jelezni szeretném, hogy a háborús konfliktus sem fog nyom nélkül elmúlni. S mindezek mellett még szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy a konfliktus nem nálunk zajlik. A rossz és szörnyűség az, hogy egyáltalán zajlik. Azt, hogy pontosan miért is történik mindez, nem hiszem, hogy van esélyünk jelen helyzetben megtudnunk. Nem tudok (és nem is akarok) vitába szállni azzal a véleménnyel, hogy kevés rosszabb dolog lehet egy ember életében, mint a járvány és a háború. Pár sorral feljebb „boldog békeidőket” említettem. Nagyon úgy tűnik, hogy mindez már a múlté. Nem akarok komor és peszsimista jövőképet festeni, de a jelenből kiindulva reálsan azzal kell számolnunk, hogy bármennyire is közhelynek számít, a bizonytalanság a legbiztosabb pont az életünkben. Amikor viszont nevelésről és oktatásról beszélünk, pozitív célok lebegnek előttünk. Új kihívással nézünk szembe, biztos jövőt kell építeni, bizonytalan körülmények között.

A Katedra Csoport (Katedra folyóirat, Katedra-versenyek, Katedra Társaság) helyzete nem hasonlítható sem a pandémiás helyzethez, sem a háború által kiváltott következményekhez. Bizonytalanság azonban kijutott a Katedrának is. A Katedra Alapítvány több évtizedes bábáskodás után úgy határozott, hogy nem kívánja tovább folytatni ezen tevékenységét. Ezért hozta az élet/sors azt, hogy 2022. április/május hónapoktól a Katedra Polgári Társulás tesz meg minden tőle telhetőt azért, hogy a Katedra Csoport továbbra is éljen, létezzen, működjön, segítsen. Elsősorban azért, hogy teljesíteni tudja azon küldetését, mely a felvidéki magyar nevelés-, iskola- és oktatásügy felemelkedésében és szakmai támogatásában ölt testet. Esetünkben talán hatványozottan igaz az „alulról építkező” jelző, melyet egy maroknyi csapat próbál per pillanat életben tartani, de célként a folyamatos és fokozatos fejlődést és tökéletesedést tűzi ki. Nem zöldmezős építkezés a Katedra, azonban a múltat tisztelve és elismerve a jövőbe tekintünk. Látható és kevésbé látható változtatások már bekövetkeztek, és nagy valószínűség szerint a jövőnk sem lesz statikus. Építkezni szeretnénk, építkezünk, leginkább azért, mert mindennek értelmét látjuk. Még akkor is, ha a jelen tényleg nagyon bonyolult és kiszámíthatatlan. S amennyiben támogató közegben tehetjük mindezt, az plusz motivációt jelent minden „Katedrásnak”.